

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6** Okrassa ja Viljossa nähtiin paljon uutuuksia kotieläintiloille
- 34** Suomalaisilla kotieläintiloilla kohtalainen tautisuojaus, mutta aina voi parantaa
- 48** Uusi investointitukikausi jatkaa kotieläinrakentamisen tukea entiseen malliin

Nautakarja

- 22** Saksalaiskarjassa huikea elinikäistuotos, yli 50 000 kiloa maitoa
- 30** FarmTest: Lastaustila on tärkeä tautien torjunnassa
- 40** Avokasvattamo ja kuivikepohja ovat nautakasvattamojen trendit etelässä
- 44** Utaretulehdusrokotteesta varovaisen positiivisia käytännön kokemuksia

Sika

- 18** Hollantilaisisäntä rakensi terveellisen porsastuotantosikalan
- 36** Tummat silmäanaluset ovat lupaava mittarisian stressille
- 45** Synkronoimalla emakko tiineeksi yhdellä siemennyksellä

Kolumnit

- 15** Hyvinvointikolumni: Valvomallako eläinten hyvinvointi paranee?
- 17** Yrittäjäkolumni: Epävirallinen valvoja ja laillisuus
- 29** Maria Tirkkonen: Neuvo 2020 avaa uusia mahdollisuuksia
- 43** Esko Viholainen: Huttulan kukko

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 50** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 52** Uutisia ja uutuuksia
- 54** Hintaseuranta
- 56** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka

Kotieläintaloudella riittää haasteita

Suomen kotieläintaloudelle ilmestyi kesän aikana yksi uusi rasite, kun Venäjä asetti EU:lle ja monille muille länsimaille elintarvikkeiden tuontikiellot. Kiellot olivat Venäjän vastapakote EU:n asettamille kauppapakotteille.

Tapaus osoittaa jälleen kerran sen, että tiukan paikan tullen kauppapolitiikan pelisäännöt unohdetaan puolin ja toisin. Tulli- ja kauppapolitiikka ovat perinteisiä suurvaltapolitiikan aseita, joilla painostetaan vastapuolta neuvottelupöydän ääreen.

Kauppa- ja suurvaltapolitiikan uhreiksi joutuvat yritykset, jotka sattuvat olemaan alalla, jota kulloinkin käytetään kauppasodan välineenä. Tällä kertaa koko elintarvikesektori joutuu sijaikärsijäksi. Vaikutukset heijastuvat koko ketjuun, mutta eniten kärsivät työpaikkansa menettävät elintarvikkealan työntekijät sekä maatalousyrittäjät.

Suomessa kauppapakotteet kohtelevat kovimmin maitosektoria. Valiolaiset mei-

jerit laskivat tuottajahintaa neljä senttiä eli noin 10 prosenttia, kun tuotteiden vienti Venäjälle pysähtyi kuin seinään. Tällä on suora vaikutus koko ketjuun oli kyse sitten kuljetusyrittäjistä, rehuteollisuudesta, maatalousneuvonnasta tai maatalouskaupasta.

Vaikka kauppapakotteilla on merkittäviä vaikutuksia jo lyhyellä aikavälillä, suuri merkitys on sillä, miten tilanne jatkuu tai millä ehdoilla tilanne ratkeaa. Suomelle ja Suomen elintarviketaloudelle Venäjä on iso mahdollisuus niin elintarvikeviennissä kuin elintarvikkealan tietotaidon ja teknologian viennissä. Tätä mahdollisuutta meillä ei ole varaa hukata.

Jo Jugoslavian hajoamisen aiheuttaman kaaoksen olisi pitänyt opettaa kaikille eurooppalaisille, ettei sotiminen ole oikea tapa ratkaista kansalaisuusiistoja. Valitettavasti ukrainalaiset ja venäläiset haluavat opetella asian kantapään kautta.

Suomi ohitti Ruotsin ja Norjan, Tanska on vielä karkuteillä

Suomalaisen sikatalouden tehokkuus on parantunut rivakkaa tahtia viimeisen viiden vuoden aikana. Vaikka markkinatilanne on ollut vaikea ja sikatalouden kannattavuus on ollut heikko käytännössä koko syksyn 2008 finanssikriisistä alkaen, ovat suomalaiset sikayrittäjät parantaneet tuotostuloksiaan. Se kertoo paljon nykyaikaisten sikayrittäjien halusta kehittyä ja pärjätä.

Nyt Suomessa vieroitetaan jo 25 porsasta emakkoa kohden vuodessa ja tahti paranee vuosittain noin 0,5 porsaalla. Suomi on jättänyt taakseen jo Ruotsin ja Norjan, mutta Tanskassa vieroitettujen porsaiden määrä emakkoa kohden on huikea 30. Tanskalaisten saavuttaminen on vaikeaa, muttei mahdotonta.

Huikasti parantuneilla porsastuotoksilla on kuitenkin myös varjopuolensa, eikä kaikissa asioissa Tanskaa kannata saavuttaa. Kaikissa neljässä maassa porsaiden kokonaistuotanto (syntymästä vieroitukseen) on yli 20 prosenttia. Suomessa 14 prosenttia elävänä syntyneistä porsaista kuolee ennen vieroitusta.

Tanskan tuotantomäärät ovat niin isoja, että valtava määrä kuolleita pikkuporsaita on jo herättänyt voimakasta kritiikkiä.

Porsaskuolleisuuden vähentäminen on kuitenkin varsin vaikeaa, sillä monet nykyaikaisen sikatalouden menetelmät on kehitetty estämään esimerkiksi emakoiden tallomisesta aiheutuvia porsaiden kuolemia. Ruotsin tuoreimmat tulokset viittaavat jopa siihen, että emakoiden hyvinvointia parantavat tuotantomenetelmät ovat lisänneet porsaskuolleisuutta. Oikotietä onneen ei ole, vaan porsaskuolleisuuden pienentäminen vaatii useiden pienten asioiden parantamista samanaikaisesti.

Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

